

עוה א מיי פ'ט' מהלי
פ'ט' ל' מוקדשין
הלכה יט :

עו ב ב ד מיי פ'ט'
מהלי ק'ס הלכ' ג :

עו ה ו מיי פ'ט' מהלי
מהלי הלכה ה :

עו ז מיי פ'ט' מהלכות
קרבן פסח הלכה ג
ופקד יע מהלכות פסולי
מוקדשין הלכה ג :

רבינו חננאל

והנותר שורפין אותו
במצותיהן כו' איני
שורפין אותו
במצותיהן והנותר בסוף
פרק ואלי עוברין בפסח
על בשר הקדש שיצא
והנותר
שורפין לפני הבירה
ושניין לא קשיא הא
באכסנאי שאין לו חצר
משנתנו בבבל הבית
ואכסנאי זה אע"פ שלא
החזיק בדרך עשאוהו
כציקין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל
ליהנות מעצי המערכה:
ת"ד באר ל' ש"ו
במצותיהן פ'ט'
המערכה אין שומעין
לחמשי' דלמא פשישי
מייתרי וברליק תחת
תבשילו ואחי ביה ליד
תקלה מעצי עצמן לפני
הבירה אין שומעין להם
שלא לבייש מי שאין לו
אי נמי ששא יסאורו
ויקטו ויחשדו הוראים
כי עצי הקדש לקח ואם
הם קני ותריותא כנון
קצוים ותריותא שאין
ראוין למערכה כדחנן
בתמיר באלו היו רגילין
בפירות של תרומה
ושל אלו ושל עץ שמן
מועין אותו שלא לבייש
את מי שאין לו :
תנן התם בתמיר בסוף
פ"ה ראש השעור היה
מערב את הסמאים
בשעור מותר רב יוסף
אמר כדי לבייש רבא
אמר מפני החשד שלא
ישורו כי לעבור
עבורה נכנסו והם
סמאים : מ"ג' הפסח
בשנא את שיצא ישרף
מיד כו' יוצא מאן
דכתיב הן לא ירוא את
דמה לא הקדש סביל
שלא נכנס דמה לקדש
בת שרפת הוא כדכתיב
(ויקרא ו) וכל חטאת
אשר יובא מרטה אל
אהל מועד לכפר בקדש
לא תאכל באש תשרף
פנימה כלומר פנימה
היתה ולא יצאת חוץ
למחיצת הקדש אכול
תאכלו אותו סביל שאלו
יצאת מוב עשיתם
ששרפתם אותה ש"ם
בשר היוצא חוץ
למחיצתו בן שרפה הוא
בשלא נכנס מלי רחמנא
בשמים שהם קדשים
קלים והבשר אשר יגע
בכל פסח לא יאכל באש
ישרף והוא הדין לקדשי
קדשים אלא יוצא
אשכנז בחטאת שווא
קדשי קדשים כי היא
בשרפת קדשים קלים
מאן לו דחובין לן

ר' זבד אמר לעולם כדאמר מעיקרא :
לא פליג אדרב חמא בר עוקבא ואילו חלף מפרש טעמו וקשה
לר"ב דלא מליטו בשום מקום שיאמר לעולם כו' כדי לפרש ונראה
לו דרב חמא בר עוקבא ורב פפא לא פליגי דרב חמא בר עוקבא

מוקי כאן באכסנאי כאן בבב"ה ואידי
ואידי בהחזיק בדרך אבל בלא החזיק
אפי' אכסנאי היו כבב"ה חלף חלף דלא
איידי זה ורב פפא מוקי אידי ואידי
באכסנאי ולא פליג אדרב חמא בר
עוקבא ורב זבד פליג אדרב חמא בר
עוקבא אכסנאי שלא החזיק עשאוהו
כציקין אי נמי רב פפא ורב זבד
פליגי אליבא דרב חמא בר עוקבא
רב פפא סבר דרב חמא בר עוקבא
איידי בהחזיק אבל בלא החזיק היו
אכסנאי כבב"ה הבית ורב זבד סבר
דאכסנאי אפי' לא החזיק עשאוהו
כציקין ודוקא נקט רב חמא בר
עוקבא בעל הבית : ה"ה מעמיד
את הטמאים בשער המזרח : אפינו
בטומאת קריין מיירי ונראה לר"י
דהאי שער המזרח היינו שער עזרת
נשים וז"ל דאמר בפ"ק דיבמות
(דף ז) ובכמה דוכתי דטבול יום אינו
נכנס במחנה לוי' לא בכל מחנה לוי' לא
קאמר חלף מעזרת נשים ולפנים דהכי
מוכח במסכת כלים (פ"ה מ"ה) דקדשי
התם עזרת נשים מקודשת ממנה שאין
טבול יום נכנסין להם : **בשרמא**
נעמא דכתיב והבשר אין לפני דלמדי
דקדשי במתניתין קאי דכיון דכתיב
בקר ארץ אית לן למימר דהיינו
מיד בלא עיבור לורה דאי בעיבור
לישתוק קרא מיניה ולא ידענא
דישרף דהוה ליה טמר מדאמר לקמן
ורבה מוסיף אף ר"י הגלילי דחניא כו'
אבל לרבנן דילפי מכל חטאת אשר
יובא מדמה וגו' בעי עיבור לורה
אע"ג דכתיב (ג) ישרף אלא משרף
לא משמע מיד מיהו י' לדמות דההוא
ישרף מוקמין לשריפת' בקודש ואילו
מיותר אף י' להכיבא ראי' מדקאמר
בסמוך לן דמה נשפך דמה או שילא
חוץ לקלעים מגלן והתם לא בעי בע"ג
מגלן שהם מיד בשריפה דהתם בדם
ובבעלים טעור וטורו חלף מגלן
בשריפה קאמר ושריפה דמיד מסבירא
נפקא לן ולא מקרא וז"ל ואחרי לך
קרא בפסול הדם דכיון דלר"י עיבור
לורה פשיטא דשרף משום טמר
ואור"י דאזכיר דלא ליעבד ליה

קבורה קודם שיהיה טמר אי נמי הוה אמינא אפי' כשהיה טמר
לא ישרף דטמר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתוחר דוקא ישרף
דמשמע לא תותירו חלף תאכלוהו אבל קשה דהיינו יליף יולא
בשריפה מחטאת דאחר דהא ע"כ לא הוה לן משה על השריפה
דחטאת שנכנס דמה לפנים דפסולו בדם בעי עיבור לורה והם
שרפה מיד חלף ה"ק להו הא חלף יפה עשו שלא אכלוהו
דהי כתיב רישיה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרשב"א
דמליט למימר דאזכיר ליה לקמן דפסול הדם הו' פסולו בגופו דחשיב
דס ובשר חדא מילתא ובפסול בעלים דוקא קדשי מתניתין דבעי
עיבור לורה ופירי מייתי השתא מחטאת דאחר דמשה הוה לן
אם נכנס דמה לפנים פסיר עבד דשרפה וכן דמה נמי קבעי
מגלן דמיד אף קשה על זה כיון דמסבירא לא הוה אמרינן דשרף
מגלן דהוה אכילתו דאזכיר דהוה אכילתו דאזכיר דהוה אכילתו דאזכיר

דור וישראל לפני הבירה מעצי המערכה אמר
רב חמא בר עוקבא לא קשיא כאן באכסנאי
כאן בבבל הבית רב פפא אמר הא והא
באכסנאי כאן שהחזיק בדרך כאן שלא
החזיק בדרך רב זבד אמר לעולם כדאמר
מעיקרא כאן באכסנאי כאן בבבל הבית ואף
ע"ג דלא החזיק בדרך אכסנאי כיון דלית ליה
עשאוהו כציקין דתנן הציקין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה
ת"ד באר לשורפו בחצרותיהן ומעצי המערכה
אין שומעין להן לפני הבירה ומעצי עצמן אין
שומעין להן בשלמא מעצי המערכה
בחצרותיהן אין שומעין להן דילמא פיישן
מיניהו ואחרי כן לידית תקלה אלא לפני הבירה
מעצי עצמן מ"ט לא רב יוסף אמר *שלא
לבייש את מי שאין לו רבא אמר *מפני קני
מאי בינייהו איכא בינייהו דאיייתי קני
ודריותא דלא חוי למערכה *תנן התם דראש
המעמד היה מעמיד את הטמאין על שער
המזרח מ"ט אמר רב יוסף כדי לביישן רבא
אמר *מפני החשד מאי בינייהו איכא בינייהו
מפני אי נמי דקא גריל שישורא : **מתני'**
הפסח שיצא או שנשחט ישרף מיד נשחט
הבעלים או שמתו תעובר צורתו וישרף
בששה עשר ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף זה
ישרף מיד לפי שאין לו אוכלין : **גמ'** בשלמא
יטמא כתיב *והבשר אשר יגע בכל טמא לא
יאכל באש ישרף אלא יוצא מגלן דכתיב *הן
לא הובא את דמה אל הקדש פנימה *אמר
לו משה לאהרן מדוע לא אכלתם את החמאת
שחט נכנס דמה לפני ולפנים אמר לו לאו
אמר לו שחט חוץ למחיצתה יצתה אמר לו
לאו בקודש היתה אמר לו אי בקודש היתה
והוא הובא את דמה אל הקדש פנימה מדוע
לא אכלתם אותה מכלל דאי נפקא אינמי עייל
דמה לפנים בת שריפה היא בשלמא נשחט
גלי רחמנא בקדשים קלים *כ"ש בקדשי
קדשים אלא יוצא אשכנז קדשי הקדשים
קדשים קלים מגלן וזהו דהתניא לן דמה
נשפך

קבורה קודם שיהיה טמר אי נמי הוה אמינא אפי' כשהיה טמר
לא ישרף דטמר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתוחר דוקא ישרף
דמשמע לא תותירו חלף תאכלוהו אבל קשה דהיינו יליף יולא
בשריפה מחטאת דאחר דהא ע"כ לא הוה לן משה על השריפה
דחטאת שנכנס דמה לפנים דפסולו בדם בעי עיבור לורה והם
שרפה מיד חלף ה"ק להו הא חלף יפה עשו שלא אכלוהו
דהי כתיב רישיה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרשב"א
דמליט למימר דאזכיר ליה לקמן דפסול הדם הו' פסולו בגופו דחשיב
דס ובשר חדא מילתא ובפסול בעלים דוקא קדשי מתניתין דבעי
עיבור לורה ופירי מייתי השתא מחטאת דאחר דמשה הוה לן
אם נכנס דמה לפנים פסיר עבד דשרפה וכן דמה נמי קבעי
מגלן דמיד אף קשה על זה כיון דמסבירא לא הוה אמרינן דשרף
מגלן דהוה אכילתו דאזכיר דהוה אכילתו דאזכיר דהוה אכילתו דאזכיר

מיד חלף בעיבור לורה אי לאו דמסיק דהלכתא גמירי לה מאי קאמר
גמירי להלכתא ומה לר"י דקרי גזירה שוה חלף וחלי דפסולו בגופו ישרף
בבב"ה רש"י פירש דרביש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דרביש דרביש

חור ושורפו כו' אלא מיעוטו שנפסל מעצי המערכה נמי שרפין :
כאן באכסנאי : שאין לו עלים שורפו מעצי המערכה ומתני' בבב"ה
הבית : **שחזיק בדרך** : לא הטריחוהו לחזר על עלים כדקדשי וכן
מי שילא חלף בהחזיק בדרך עסקין : **רב זבד** : כרב חמא מוקים
לה ואדרב פפא פליג ויהיב טעמא תורה אור

למילתיה דרב חמא דכיון דלית ליה
עלים שם עשאוהו כציקין והחזיק
בדרך דקדשי מתני' לאשמועינן חזרה
נקט לה ולא משום עלים דהוא הדין
ללא החזיק : **כאן לשורפו כו'** : כדמפרש
טעמא : **לידי סקלה** : ליהנות מהן
האלה אחרת והנאה זו אין צו מעילה
דחנאי ב"ד הוא ועל מנת כן מקדישין
אותו : **משום חשד** : שלאחר שריפתן
מחזירין מותר העלים לחוד ביתן
והרואה חושדן בגובי ע"י המערכה
ונגזין מהן : **קני ותריות'** : קנים ותריות
של דקל הכל יודעים שאינם מעצי
המערכה לפי שקלים הם וגשפין מהר
ואין אש המערכה מתקיימ' בהן ומשום
חשד ליכא אבל משום נוסח איכא :

קני הסם : במסכת תמיד : **ראש**
המעמד : הממונה על כך מעמיד
את הטמאים של בית אב בכל בקר
בשער המזרחי כניסת כל אדם להר
הבית : **כדי לביישן** : שלא נהרו מלממא
והרי העבודה של מחר היתה מוטלת
עליהם והיה לכן לומר : **משום חשד** :
שלא יחשדו שפני מלאכתן הן נחליו
מלבוש לעבוד עבודה (ה) ומעמידן שם
כדי שיראו אותם בני אדם ויודעין
שמחמת טומאה הם חדילין ואידי
דאיידי לעיל בהך פלוגתא דמפני
החשד נקט לה להא : **מפני** : הכל
יודעין שבטלים הן מן המלאכה ואין
מניחין עבודה מפני מלאכתן דהי'
משום חשד ליכא ואין לר"י להעמיד שם
סם ולמאן דאמר כדי לביישן לר"י :
אי נמי דקדויל שישורא : מפני
חלים שהיו אומות קלה ושכרה
מעט ואין בני אדם חשודין שיחלו
מלבוש לעבודה מפני ביטול מלאכה זו :
מתני' : **הפסח שנשחט או שילא**
ישרף מיד : בארבעה עשר ואין לר"י
להשהות עד הבוקר של ששה עשר
שעובר מורו דהיינו לילה אחד ומיהו
בי"ט לא מצי שרפין ליה כדילף לקמן
(דף פב) : **לפני שרפין קדשים בי"ט** :
נשחטו הכהנים או שחטו : דלפני
פסולו בגופו חלף מחמת דבר אחר
שאין לו אוכלין : **גמ'** : **בשלמא נשחט**

טעון שריפה : **דכתיב והבשר וגו'** : וגבי קדשים קלים כתיב : **שחט**
נכנס דמה : אל הקודש לכפר בהיכל ונפסלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל
חטאת אשר יובא מדמה וגו' א"כ הוא יפה עשיתם ששרפתם :
שחט חוץ למחיצתה : חוץ לעזרה יצאת ומקרא יתירא דרשי לה
דלא איתגריך פנימה חלף הכי בעא מינייהו דרישא שחט יצאתה
ולא היתה פנימה ואם כן הוא יפה עשיתם ששרפתם (ג) פנימה
היתה ולא יצאת הא למדת שחט יצאת היה לו לשורפה : **נשחט** :
והבשר אשר יגע וגו' גבי שלמים כתיב וכו' קדשי קדשים
דחמירי : **אלא יולא** : בחטאת אשכנז וקדשים קלים מגלן דמזריך
ליה חגא דמתניתין שריפה יולא דפסח : **לן דמה** : של בהמת
קרבן דאמרינן בוצחים (דף נו) מנין לדם שנפסל בשקיעת
החמה שח' ביום הקריבו את זבחו ביום שחטה וזבח אהה מקריב כו' :

מיד חלף בעיבור לורה אי לאו דמסיק דהלכתא גמירי לה מאי קאמר
גמירי להלכתא ומה לר"י דקרי גזירה שוה חלף וחלי דפסולו בגופו ישרף
בבב"ה רש"י פירש דרביש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דרביש דרביש

[מסכתא פ"ג]

[תענית ט"ז]
[כתובות ד']

תמיד דף ג.

ובמים דף קא :

הגהות
הבית
(ה) רש"י ד"ה
משום חשד וכו'
ומעמידים שם :
(ג) שם ד"ה
שחט חוץ וכו'
ששרפתם וכו'
פנימה היתה :
(ג) תוס' ד"ה
כשלא מלא וכו'
אע"ג דכתיב
חטף חלף
מתשרף אלא
השם ש' וכו'
דהוא חטף :

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones